

Täysistunto

Perjantai 2.12.2016 klo 12.59—13.29

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 241/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 16/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.16 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Rakentaminen kannattelee meidän maamme hienoista talouskasvua. Meillä on rakentamisen saralla tapahtunut paljon, ja on hyvä, että nyt näitä sääntelyn keventämisiä kohdennetaan nimenomaan tänne. Täällä on paljon sellaista sääntelyä, jonka eteen voi tehdä työtä. Tässä kyse on lähes nollarakentamisesta. Itse olen huolissani, että tämä lainsäädäntö, joka nyt on kyseessä, saattaa aiheuttaa meille lisää hometalo-ongelmia, ja sen takia haluan, että tätä seurataan tarkasti.

Mutta samaan aikaan hallitus on tehnyt samaan maankäyttö- ja rakennuslakiin muitakin uudistustoimenpiteitä. Maankäyttö- ja rakennuslakia uudistetaan muun muassa niin, että haluamme lisätä kauppojen kilpailua, kaupan suuryksiköitä, ja niin, että kauppvoja voi tulla myös kaupunkikeskustoihin lisää. Myös kylärakentamista helpotetaan, rantarakentamista helpotetaan ja myös vapaa-ajanasuntojen muuttamista vakinaisiksi asunnoiksi helpotetaan merkittäväällä tavalla.

Yksi aivan keskeinen asia tässä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa on myös ely-keskusten roolin muuttaminen. Meillä on aika-ajoin — jos vähän kärjistäen sanoo — tilanne, että toinen virkamies on valittanut toisen virkamiehen tekemästä päätöksestä, ja meillä on ollut paljon hankkeita, jotka ovat olleet näiden valitusten takia sitten jumissa. Sen takia pidän myönteisenä sitä, että hallitus on tuonut esityksen, jossa ely-keskusten rooli muutetaan pääasiassa konsultoivaksi. Eli mieluummin niin, että toinen virkamies neuvoo ja opastaa toista virkamiestä, kuin niin, että niistä tehdään valituksia eteenpäin. Tämä on varmasti erittäin järkevää.

Arvoisa puhemies! Pidän myönteisenä sitä, että sääntelyn purussa edetään nyt määrätietoisesti eteenpäin.

13.18 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä laki tulee sen kautta, että EU:ssa on tehty säädöksiä ja toisaalta Suomi on omalta osaltaan viime vaalikaudella tehnyt ilmastolain, joka on puitelaki, ja olemme liittyneet Pariisin ilmastopöytäkirjaan. Eli sitä kautta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2016 vp

tulee näitä reunaehtoja, joita myöten meidän pitää muun muassa energiatehokkuutta parantaa.

Se, mitä edustaja Heinonen toi esiin, on tämä home-, kosteusvaurio-ongelma, ja valio-kunnassa tästä asiasta kuulimme paljon. Ihan suoraa yhteyttä ei ainakaan meille pystytty osoittamaan, että lämmöneristyksen lisääminen automaattisesti tarkoittaisi lisää ongelmia. Tämä lakiesitys on tehty niin, että mitään ylimääraista kuorrutusta Suomessa ei ole lisätty siihen, mitä direktiivi edellyttää.

13.19 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Tietysti se, kun lämmityskulut halutaan painaa nollaan, tarkoittaa näissä ilmasto-olosuhteissa sitä, että seinän paksuus kasvaa, ja silloin kasvaa aina riski siitä, että kosteustippa pääsee sinne paksuun seinärakenteeseen ja että se ei siellä kuivu näiden lähes tiiviiden pintojen välissä, ja tästä tietysti on syytä olla huolissaan. Ymmärrän sen, että nollarakentamista EU:ssa voidaan tehdä sinne, missä tämäntyyppistä lämpötilan vaihtelua ei ole. Meillä suurimmillaan lämpötilaero taitaa olla yli 50, ehkä 60:kin astetta, kun mennään hellepäivästä aivan kovimpaan pakkaspäivään, ja kun siihen yritetään tehdä taloa, joka toimisi ihanteellisesti kummassakin, niin silloin näitä ongelmia saattaa tulla.

Mutta onneksi tämä meidän lainsäädäntömme mahdollistaa myös jatkossa muita keinoja esimerkiksi ilmanvaihdon suhteen kuin pelkästään koneellisia vaihtoehtoja, sillä kuitenkin meillä on valitettavasti ollut se tilanne, että aika usein rakennusvalvonnassa ja rakennuslupia myönnettäessä ollaan menty niin sanotusti helpoimman kautta ja vaadittu aina näitä raskaita toimenpiteitä. Toivon, että tässä myös tähän opastukseen ja täydennyskoulutukseen käytetään lisää tietoa myös lupien myöntäjien osalta.

Yksi huoli on tietysti se, minkä liikenne- ja viestintävaliokunta nosti esille, että näiden seinien paksuuden kasvaminen saattaa vaikuttaa myös siihen, millä tavalla erilaiset signaalit esimerkiksi puhelinten yhteydessä menevät, ja ymmärsin, että myös valiokunta tähän kiinnitti omassa mietinnössään huomiota.

13.21 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Aivan oikein, kuten edustaja Heinonen totesi, ympäristövaliokunnassa kiinnitettiin huomiota ja siihen mietintöön tuli lausuma, että eduskunta edellyttää hallitukselta toimia sen suhteen, että signaalit kulkevat. Liikenne- ja viestintävaliokunta nimenomaan nosti tämän asian esille omassa lausunnossaan, ja se kärki on turvallisuudessa, sana "turvallisuus" on se, minkä takia se sieltä nousi esiin. Hätäpuhelimien pitää kulkea, ja jos on ihmisiä, joilla on turvarannekkeita, niin sen yhteyden pitää kulkea. Se on itse asiassa kahden ministeriön välinen asia, siinä on ympäristöministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö ja omalta osuudeltaan ehkä kolmantena vielä sisäministeriökin, joten se vaatii kyllä hallituksen koordinoitua.

Riskialttiista rakentamisesta, seinien paksuudesta ja näistä valiokunta tuli siihen johtopäätökseen ja asiantuntijat meille sanoivat, että kun eristystä lisätään, niin on suurempi todennäköisyys sille, että laitteet ovat vikaherkempiä. Se edellyttää sitä, että niitä laitteita, jotka siellä ovat, pitää osata käyttää, ja se puolestaan edellyttää asukkailta omatoimisuutta, valvontaa, seurainta, päiväkirjan pitoa ja sitten isommissa asunto-osakeyhtiöissä ammattitaitoisia huoltajia. Asuntojen vaihtotilanteissa olisi aina vaadittava selkeät ohjeet ja päiväkirjat siitä, mitä talossa on tehty, miten sitä on huollettu. Ihan jokainen meistä itse voi kysyä, kuinka usein on esimerkiksi ilmanvaihtokoneeseen vaihtanut suodattimet. Ne ovat hyvin pieniä asioita, joihin jokainen voi vaikuttaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2016 vp

13.23 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä nollaenergialakihan tähtää nimenomaan Pariisin ilmast sopimuksen energiatehokkuuden osalta taas jälleen meidän ilmastomuutoksen torjumispyrkimyksiin. Tässä on tullut esiin keskustelussa nämä signaaliongelmat sisätiloissa. Tämä todellakin on tärkeää, että asia huomioidaan turvallisuuden kannalta, ja kuten sanottua, yhteistyö teleoperaattoreiden ja myös rakentajien kanssa on tärkeää. Tässä täytyy tehdä yli toimialarajojen työtä, jotta nämä signaalit saadaan kulkemaan.

Mitä homerakentamiseen tai hometaloihin tulee, niin nyt on tällä hetkellä myös valmis teilla ohjeistusta rakentamisen laatuun nähden, eli sen voimaan tullessa tapahtuisi niin, että esimerkiksi kaikki rakennukset täytyisi suojata niiden rakentamisen aikana. Tämä ongelma, joka rakentamisvaiheessa talojen kastuessa on ollut, poistuisi. Tämä on ehdottoman hyvää sääntelyä ja hyvää pyrkimystä, miten ympäristöministeriössä tämän asian suhteen on kauas katsottu.

13.25 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Tietysti on pyrittävä muistamaan se, että on muitakin mahdollisuuksia kuin seinien paksuuden lisääminen. Kyllä pitäisi olla maalaisjärjelle selvää, että jos kiinteistö, joka rakennetaan, pystyy itse hyödyntämään uusiutuvaa energiaa, esimerkiksi maalämpöä ja aurinkoenergiaa — eli se käyttää tätä maalämpöjärjestelmää ja sitä kautta voidaan hyödyntää sitä auringon tuottamaa energiaa — ja tällainen rakennus on 98-prosenttisesti oman energiansa varassa, niin se pitäisi pystyä yhteensovittamaan tässä nollarakentamisajattelussa. Se olisi tärkeätä, että ei pelkästään seinien paksuus ole se ainoa tekijä. (Timo Heinonen: Näin valitettavasti aika usein on!) — Niinpä.

13.26 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Vielä tähän rakentamiseen liittyen sellainen näkökulma, mitä edustaja Heinonen sivusi, että kaikki eivät halua välttämättä koneellista ilmanvaihtoa, ja tämä laki ei sulje pois sitä, että eikö voisi edelleenkin rakentaa rakennuksia, joissa on painovoimainen ilmanvaihto. Se on siis mahdollista.

Toinen, mikä ei ole vielä tullut esiin, on puurakentaminen. Meille vakuutettiin, että puurakentaminen on edelleen mahdollista, ja nimenomaan tämän pitäisi vielä itse asiassa helpottaa massiivipuurakentamista, johon sitten tietysti liittyvät nämä näkökulmat, mitä edustaja Myllykoskikin toi esiin, että kuinka terveellinen se on, hengittävä ja näin poispäin. Eli tämä sääntely ei siinä suhteessa ole niin pakottavaa ja ohjaavaa kuin äkkiseltään voisi ajatella.

13.27 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa puhemies! Juuri näin, kuten edustaja Kiuru sanoi, eli tässä esityksessä on otettu hyvin huomioon puurakentaminen ja nimenomaan massiivipuurakentaminen, joka on suomalaiselle rakennusperinteelle tärkeä osa. Tässä esityksessä hän seinärakenteita koskevia vertailuarvoja ei ole tarkoitus muuttaa, eli tämä jatkaa edellistä käytäntöä. Sitten tässä täytyy vielä sanoa, että energiamääräyksiä valmistellaan rinnan kosteusturvallisuutta, sisäilmaa sekä ilmanvaihtoa koskevien vaatimusten kanssa, ja tämä todella sitten mahdollistaa näitten eri teknisten kysymysten samanaikaisen yhteensovittamisen. Tässä todella pyritään ottamaan huomioon nämä huolet, jotka ovat todella aiheellisia, näistä meidän valitettavan isoista hometalomassoista Suomessa.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 125/2016 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 241/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.